

Nyhedsbrev nr. 1/2017

Arbejdsmiljøklagenævnets nyhedsbrev indeholder resume af 3 udvalgte sager af almen eller principiel interesse, som nævnet afgjorde i januar 2017.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation.

Afgørelserne kan søges frem på retsinformation.dk under søgekriteriet: "Ressortministeriets journalnummer": Brug journalnumrene, der står her i nyhedsbrevet under den enkelte afgørelse.

Indhold

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1: Hjemvisning af påbud til en projekterende om, at det i et projekt om støbning af beton skulle sikres at arbejdsmiljøreglerne kunne overholdes ved projektets gennemførelse	1
Sag nr. 2: Hjemvisning af afgørelse med afslag på dispensation fra reglen om brug af friskluftsforsynet åndedrætsværn med helmaske ved arbejde med kodenummerede produkter	4
Sag nr. 3: Ophævelse af påbud om at der på en byggeplads skal etableres elevator til steder, hvor der i mere end 2 måneder foregår arbejde i en højde af mere en 25 meter	6

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1: Hjemvisning af påbud til en projekterende om at det i et projekt om støbning af beton skulle sikres, at arbejdsmiljøreglerne kunne overholdes ved projektets gennemførelse

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste spørgsmålet, om den projekterende var rette modtager og påbud om, at en projekterende med sine angivelser i projektet skulle sikre, at reglerne i arbejdsmiljølovgivningen kan overholdes i forbindelse med projektets gennemførelse, da nævnet fandt det uklart, hvorvidt den projekterende virksomhed havde overtrådt reglerne, ligesom sagen ikke var tilstrækkelig oplyst om, hvorvidt der er tale om en ukompliceret støbeopgave.

Arbejdstilsynet besøgte en byggeplads og konstaterede, at der var opstillet to støbeforme for opførelse af sidevægge til en jernbaneoverføring. Den ene form havde en længde på ca. 12 m og en højde på ca. 7 m. Oppe på formen kunne det måles, at den frie bredde inde i formen imellem armeringen var ca. 79 cm.

Armeringen var udført med 1" armeringsjern og var lukket i toppen med to udsparinger for adgangsvej, så den indre del af formen kunne opfattes som et lukket rum. Der var som ad-

gangsvej opstillet to led fra aluminium skydestiger. I den ene ende af formen var der ingen flugtvej.

Arbejdstilsynet konstaterede endvidere, at der ca. 3,5 m nede i formen var udlagt planker løst ovenpå nogle beslag. Der var et mellemrum på ca. 15 cm imellem plankerne. I "gåhøjde" over plankerne var der monteret tværstivere, der skulle holde formen sammen.

Repræsentanter fra entreprenøren oplyste, at man af hensyn til støbekvaliteten mv. var nødsaget til at fortage det første af støbearbejdet i en højde af ca. 3,5 m stående inde i støbeformen på de udlagte planker. Støbearbejdet i bunden kunne udføres på cirka 2 timer.

Det blev endvidere oplyst, at ud fra planlægningen skulle medarbejderne stå på plankerne og styre pumpe-slangen og efterfølgende vibratoren ned mellem åbningen mellem plankerne. De skulle efterfølgende vibrere betonen ved hjælp af en vibrator. Når første lag var støbt, skulle plankerne tages op, hvorefter det sidste lag skulle støbes oppe fra stilladset.

Det blev yderligere oplyst, at entreprenørvirksomheden egenhændigt har forestået planlægningen omkring hele støbeprocessen, hvor arbejdet således ikke var planlagt ud fra den projekterendes anvisninger.

Det blev oplyst, hvilken virksomhed der var projekterende på projektet.

Efter tilsynsbesøget havde entreprisechefen fra entreprenørvirksomheden udarbejdet en metodebeskrivelse og en risikovurdering omkring arbejdet nede i støbeformen, og bygherren havde fastholdt, at arbejdet skulle udføres stående nede i støbeformen.

Entreprenørvirksomheden oplyste herefter, at det var besluttet, at støbningen foretages oppefra og ikke inde fra formen. Virksomheden betragtede herefter arbejdet som normalt støbearbejde, og virksomheden betragtede herefter påbuddet som efterlevet.

Som opfølgning holdt Arbejdstilsynet et møde med den projekterende virksomhed, hvor detaljeringsgraden af projektet blev drøftet. Ved mødet oplyste den projekterende, at man ikke havde forudset, at entreprenøren ville vælge at udføre støbearbejdet stående nede i formen.

På den baggrund afgav Arbejdstilsynet et påbud til den projekterende om, at den projekterende i sine angivelser i projektet straks skulle sikre, at reglerne i arbejdsmiljøloven overholdes, især for arbejder omfattet af reglerne om arbejde under særlige forhold med udgangspunkt i forebyggelsesprincipperne.

Den projekterende virksomhed klagede over afgørelsen og anførte at virksomheden ikke var rette adressat for påbuddet, som efter sit indhold er rettet mod bygherren og ikke mod den projekterende.

Den projekterende anførte desuden, at der er tale om en relativt ukompliceret støbeopgave, som skulle og kunne udføres ved anvendelse af kendte og anerkendte arbejdsmetoder.

Regler

Det fremgår af § 33, i arbejdsmiljøloven, at den, der leverer et projekt til et bygge- eller anlægsarbejde, i projektet skal tage hensyn til sikkerhed og sundhed ved arbejdets udførelse og driften af det færdige byggeri eller anlæg m.v. Det samme gælder den, der på lignende måde rådgiver om arbejdsmiljømæssige forhold.

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om projekterendes og rådgiveres pligter m.v. efter lov om arbejdsmiljø, at den projekterende af et bygge- og anlægsarbejde skal med sine angivelser i projektet sikre, at reglerne i arbejdsmiljølovgivningen kan overholdes i forbindelse med projektets gennemførelse og det gennemførte projekts vedligeholdelse.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste spørgsmålet, om den projekterende var rette modtager af Arbejdstilsynets afgørelse.

Nævnet hjemviste desuden Arbejdstilsynets påbud om, at den projekterende med sine angivelser i projektet skulle sikre, at reglerne i arbejdsmiljølovgivningen kan overholdes i forbindelse med projektets gennemførelse.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt det uklart, hvorvidt den projekterende virksomhed har overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om, at den projekterende med sine angivelser i projektet skal sørge for, at reglerne i arbejdsmiljølovgivningen kan overholdes i forbindelse med projektets gennemførelse.

Nævnet lagde herved vægt på, at Arbejdstilsynets afgørelse efter sit indhold er rettet mod det forhold, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at den udførende entreprenør ved støbning af beton i to støbeforme med en længde på cirka 12 meter og en højde på cirka 7 meter havde planlagt, at arbejdet skulle udføres cirka 3,5 meter inde i støbeformen stående på nogle løst udlagte planker.

Nævnet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynet på stedet fik oplyst, at entreprenørvirksomheden egenhændigt havde forestået planlægningen omkring hele støbeprocessen, herunder beslutningen om at formen skulle støbes stående nede i denne, opstilling af støbeform, jernbinding og lignende, hvor arbejdet således ikke var planlagt ud fra den projekterendes anvisninger.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt desuden, at sagen ikke i tilstrækkelig grad indeholdt oplysninger om, hvorvidt den projekterende rådgiver med sine angivelser i projektet skulle sikre, at reglerne i arbejdsmiljølovgivningen kan overholdes i forbindelse med projektets gennemførelse.

Nævnet lagde herved vægt på, at den projekterende i klagen havde anført, at der er tale om en relativt ukompliceret støbeopgave, hvor påfyldning af beton oppefra er en gængs og almindelig kendt arbejdsmetode.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at Arbejdstilsynet i en udtalelse i sagen oplyste, at udgangspunktet er, at hvis arbejdet ikke kan foretages ved gængse, almindeligt kendte arbejdsmetoder, har den projekterende pligt til at beskrive en decideret metode.

Nævnet lagde endelig vægt på, at Arbejdstilsynet i et høringssvar i sagen har henvist til Arbejdstilsynets konstateringer på tilsynstidspunktet, og at afgørelsen er truffet på baggrund af en vurdering af de samlede forhold, herunder at arbejdet inde i støbeformen ikke var sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarligt.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser er truffet af et enigt nævn (**j.nr. 2016-6033-34147 og 2017-6199-01073**).

Sag nr. 2: Hjemvisning af afgørelse med afslag på dispensation fra reglen om brug af friskluftforsynet åndedrætsværn med helmaske ved arbejde med kodenummererede produkter

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets afslag på at dispensere fra kravet om, at der ved malearbejdet skal anvendes friskluftforsynet åndedrætsværn med helmaske, da sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse om dispensation for brug af friskluftforsynet åndedrætsværn ved malerarbejde i virksomheden, da Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til, hvorvidt der foreligger særlige forhold, der kan tillade afvigelser fra reglerne om kodenummererede produkter.

Arbejdstilsynet traf afgørelse i 2015 med påbud om at anvende friskluftforsynet åndedrætsværn i sprøjtekabine, og virksomheden klagede over påbuddet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt og henviste til, at Arbejdstilsynet i sagen havde oplyst, at der kan søges om dispensation for krav om brug af friskluftforsynet åndedrætsværn, hvis virksomheden mener, at der kan anvendes en anden metode end den i lovgivningen foreskrevne.

Arbejdstilsynet modtog efterfølgende en ansøgning fra virksomheden om dispensation til at anvende turbomaske med filter til malerarbejde i virksomhedens malerhal.

I dispensationsansøgningen anførte virksomheden, at turbomasker giver den optimale beskyttelse af de ansatte. Kravene til luftens renhed i turboenheden er højere end kravet til friskluftforsyning.

Arbejdstilsynet meddelte afslag på at dispensere fra kravet om, at der ved malearbejdet skal anvendes friskluftforsynet åndedrætsværn med helmaske.

Regler

Det fremgår af § 48, i arbejdsmiljøloven, at stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, kun må anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår, af § 49, i samme lov, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed.

Det fremgår af § 5, i bekendtgørelsen om arbejde med kodenummererede produkter, at arbejde med produkter, som er omfattet af bekendtgørelsen, skal planlægges, tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsen og i øvrigt i overensstemmelse med arbejdsmiljølovens almindelige regler.

Det fremgår af § 13, i samme bekendtgørelse, at ved arbejde med produkterne skal der mindst træffes de sikkerhedsforanstaltninger, der er angivet i bilagene til bekendtgørelsen.

Det fremgår af § 22, i samme bekendtgørelse, at direktøren for Arbejdstilsynet kan, hvor særlige forhold foreligger, tillade afvigelser fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse med afslag på at dispensere fra kravet om, at der ved malearbejdet skal anvendes friskluftforsynet åndedrætsværn med helmaske.

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse om dispensation for brug af friskluftforsynet åndedrætsværn ved malerarbejde i virksomheden, idet Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til, hvorvidt der foreligger særlige forhold, der tillader afvigelser fra reglerne om kodenummererede produkter.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at Arbejdstilsynet i afgørelsen alene har henvist til, at det fremgår af nævnets afgørelse, at nævnet allerede har taget stilling til, at det ikke vil være sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt at anvende filtrerende turbomaske.

Nævnet fandt, at Arbejdstilsynet ikke havde fortaget en tilstrækkelig sundhedsfaglig vurdering af, om brugen af den maske, der søges om dispensation til at anvende, som følge af den tekniske udvikling ville kunne skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt.

Nævnet havde ved den tidligere afgørelse ikke forholdt sig til, om der i det konkrete tilfælde var mulighed for at dispensere fra reglerne.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et enigt nævn (**j.nr. 2016-6022-47624**).

Sag nr. 3: Ophævelse af påbud om at der på en byggeplads skal etableres elevator til steder, hvor der i mere end 2 måneder foregår arbejde i en højde af mere en 25 meter

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud om at sikre, at der etableres elevator på byggepladsen og ophævede påbud om, at virksomheden skulle sørge for, at det er afgrænset hvor, samt hvornår på byggepladsen, der vil være flere virksomheder beskæftiget samtidigt.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en byggeplads, hvor det af bygherren blev oplyst, at byggeriet startede den 1. oktober 2014 og forventedes færdig i marts 2017.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der på tilsynstidspunktet var cirka 40 ansatte beskæftiget på pladsen fra mindst fem forskellige virksomheder. Byggepladsen bestod af flere tårne med forskellige højder, hvoraf mindst fem af tårnene havde en højde, der gør, at der bliver arbejdet i over 25 meters højde.

Arbejdstilsynet mødte virksomheder, der udførte arbejde på byggepladsen i en højde over 25 meter. Arbejdstilsynet fik oplyst af flere ansatte, at adgangsvejen til højden i tårnene var blevet drøftet på bygge- og sikkerhedsmøder.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at sikre, at der etableres elevator på byggepladsen. Elevator skal etableres til steder, hvor der i mere end to måneder foregår arbejde i en højde af mere end 25 meter over terræn.

Arbejdstilsynet afgav desuden påbud om, at bygherren med bistand fra sin koordinator inden byggepladsen etableres og herefter løbende skal sørge for, at det er afgrænset hvor, samt hvornår på byggepladsen, der vil være flere virksomheder beskæftiget samtidigt, og bygherren skal træffe aftale med de enkelte arbejdsgivere om, hvem der har ansvaret for at etablere, vedligeholde og fjerne de forskellige sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Regler

Det fremgår af § 37, i arbejdsmiljøloven, at ved bygge- og anlægsvirksomhed, hvor flere arbejdsgivere er beskæftiget på samme arbejdssted, skal bygherren planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed.

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 53, i bekendtgørelsen om bygge- og anlægsarbejde, at permanente trapper skal etableres så tidligt som muligt. Elevator skal etableres til steder, hvor der i mere end 2 måneder foregår arbejde i en højde af mere end 25 meter over terræn, hvis det er teknisk og praktisk muligt.

Det fremgår af § 13, i bekendtgørelsen om bygherrens pligter, at bygherren med bistand fra sin koordinator inden byggepladsen etableres og herefter løbende skal sørge for, at det er afgrænset hvor, samt hvornår på byggepladsen, der vil være flere virksomheder beskæftiget samtidigt, og bygherren skal træffe aftale med de enkelte arbejdsgivere om, hvem der har

ansvaret for at etablere, vedligeholde og fjerne de forskellige sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om at sikre, at der etableres elevator på byggepladsen.

Nævnet ophævede desuden Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle sørge for, at det er afgrænset hvor, samt hvornår på byggepladsen, der vil være flere virksomheder beskæftiget samtidigt, samt skal træffe aftale med de enkelte arbejdsgivere om, hvem der har ansvaret for at etablere, vedligeholde og fjerne de forskellige sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Nævnet vurderede, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad havde godtgjort, at virksomheden i planen for sikkerhed og sundhed har planlagt arbejde i mere end to måneder i en højde af mere end 25 meter over terræn.

Nævnet lagde vægt på, at virksomheden i klagen havde oplyst, at arbejdet på byggepladsen har været planlagt, så der ikke arbejdes i mere end to måneder i mere end 25 meters højde uden elevator.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at virksomheden har oplyst, at den blivende elevator i hver blok vil blive monteret straks efter, at der er tæt tag på bygningen, og at den herefter vil kunne anvendes til persontransport, samt at de pågældende afsnit i modsat fald vil blive spærret af, indtil elevatorerne er i funktion.

Nævnet lægger yderligere vægt på, at Arbejdstilsynet ikke på tilsynstidspunktet fik oplyst, at arbejdet på byggepladsen i mere end 25 meter over terræn havde foregået i mere end to måneder, men alene at byggeriet har været i gang i flere måneder.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt desuden, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkeligt grad havde godtgjort, at virksomheden ikke havde afgrænset hvor og hvornår, der vil være flere virksomheder på byggepladsen, samt aftale med de enkelte arbejdsgivere om, hvem der har ansvar for sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Nævnet lagde vægt på, at det ikke fremgår af sagen, hvad der er beskrevet i planen for sikkerhed og sundhed på byggepladsen, og at der ikke er oplysninger på sagen om, hvad virksomheden har aftalt med de virksomheder, der er beskæftiget på byggepladsen.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at der ikke er oplysninger på sagen om, hvad der er aftalt med de enkelte arbejdsgivere på byggepladsen om de forskellige sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser er truffet af et enigt nævn (**j.nr. 2016-6033-37296 og 2016-6033-06350**).

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent, souschef Erik Pohl, direkte tlf. 6189 7443.
